

آخوندک

حشره‌ای که اسمش در ایران در دسرساز شد!!

یکی از حشرات بسیار شناخته شده دنیا صاحب همین عکسی هست که در بالا ملاحظه می‌کنید. این حشره گاهی پاهاش را جلو می‌کشد و به شکلی می‌ایستد که گوئی دستهایش را رو به آسمان گرفته و دعا می‌کند. به همین دلیل در بیشتر زبانهای اروپایی به آن نیایشگر می‌گویند.

در انگلیسی به آن می‌گویند مانتیس پرایر، یعنی پیغمبر نمازخوان. نمی‌دانم کدام آدم شیرپاک خورده‌ای در سالهای قبل از انقلاب برای اولین بار اسم این حشره را در نوشته‌هایش به آخوندک! ترجمه کرده بود. تا همین چند سال پیش هم در کتابهای علمی و مطبوعات از این حشره به عنوان آخوندک اسم برده می‌شد اما ظاهراً استفاده از اسم علمای دینی و لقب صنف روحانیون برای این حشره یک مقدار در دسر ساز شده است و مدتی هست که در مطبوعات و کتابهای جدید بجای آخوندک، از آن با نام جدید حشره دعاخوان! یاد می‌شود.

امروز دیدم که شخصی - احتمالاً از ترس بسته شدن و بلگاش! - جرات نکرده بود این حشره در دسر ساز را حتی دعاخوان بنامد و با به خرج دادن یک ابتکار شگفت‌انگیز، بجای آخوندک و دعاخوان نوشته بود حشره مقدس نما!

عبداللطیف عبادی

گردآفرید نویسنده، پژوهشگر و اولین بانوی نقال ایرانی شاهنامه

فاطمه حبیبی زاد (گردآفرید)

متولد ۷ بهمن ۱۳۵۵ - اهواز
تحصیلات:
کارشناس میراث فرهنگی

نخستین بانویی که در تاریخ نقالی
پهلوانی ایران به نقل حمامه‌های
شاهنامه، داستان‌های ملی و
فولکلور، پرده خوانی و منقبت
خوانی بطور رسمی و به دعوت
نهادهای فرهنگی، دانشگاهی و
مردمی در محافل رسمی و عمومی و
فضاهای باز در سرتاسر ایران و
خارج از کشور به اجرای برنامه
پرداخته است.

وی گذشته از پژوهش‌های کتابخانه‌ای و آرشیوی در زمینه‌ی
پژوهش‌های میدانی، مطالعات و
سفرهای بسیاری داشته است.

سال‌ها حضور در قهوه خانه‌ها،
خانقاوهای وزورخانه‌ها و شاگردی در
محضر مرشدان، دراویش، نقلان و
سخنوران جهت یادگیری شاهنامه
خوانی، نقل پهلوانی، حمامه
خوانی قصه‌گویی موسیقایی،
منقبت خوانی، پرده خوانی،
سخنوری، سردم خوانی، پرسه
خوانی، حکایت‌گویی و ... به

شناس
— سفر به شهرهای دور و نزدیک
برای گردآوری و ثبت و ضبط و
اصحابه
— پژوهش در زمینه سبک‌های
مخالف نقل پهلوانی و
داستان‌گزاری و ...
— تشکیل کارگاه‌های آموزشی در
مدارس، موسسات مختلف
آموزش بازیگری و موسیقی،
دانشگاه هنرهاز زیبا و تدریس
نقالی و شاهنامه خوانی به کودکان،
نوجوانان و جوانان
— سال‌ها برنامه سازی در حوزه‌ی
شاهنامه، نقالی، آیین‌های ملی و
فولکلور برای شبکه‌های مختلف
داخلی و بین‌المللی، همچنین
جشنواره‌ها، فستیوال‌ها و
سمینارهای فرهنگی گوناگون
— اجرای برنامه در فستیوال‌ها و
دانشگاه‌های خارج از کشور
— تالیف مقدمات متعدد پژوهشی
در زمینه‌ی شاهنامه، نقالی
پهلوانی، آیین‌های داستان‌گزاری،
نمایش‌های ملی، ایران‌شناسی،
میراث فرهنگی، فرهنگ عامه،
طبیعت و مردم و ...
— انتشار کتاب آفرین آفرینش به
سفرارش دفتر برنامه‌ی کمک‌های
کوچک زیست محیطی سازمان
ملل (UNDP)

شیوه‌ی سنتی و سینه به سینه، او
را به اعتباری رساند که استاد
مسلمش مرشد ولی الله ترابی در
مراسم اختتامیه جشنواره
نمایش‌های آیینی - سنتی سال
۱۳۸۰ در سالن اصلی تئاتر شهر در
پی یک مراسم آیینی عصای خود را
به گردآفرید به عنوان شاگرد خلف
خود اعطا کرد (این در حالی بود که
پیش از مراسم برخی به او اعتراض
کردند که باید عصای را به یک پسر
بدهی واهیچ اعتراضی را
نپذیرفته بود). ورود به حلقه‌ی
مرشدان، دراویش و پیران این
عرضه که بی تردید قرن‌ها، عرصه
ای مردانه بود باعث شد تا فاطمه
حبیبی زاد از سوی مرشدان و
استادانش لقب گردآفرید
نخستین بانوی نقال ایران را بگیرد
که معتقد بودند بی تردید گرد
آفریدانه پا به میدان شاهنامه و نقل
پهلوانی گذارده است. او همچنان
تابه امروز شاگرد این مکتب است و
همواره در مکتب این دراویش و
مرشدان شاگردی می‌کند و بشدت
مورد تایید و احترام آنان است.

از دیگر فعالیت‌های وی در این
زمینه
— جمع آوری طومارهای کهن نقالی
— آشنایی با استادان شاهنامه